

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjakon sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

### *Karamzinin koulun ohjaussuunnitelma*

---

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään

opettajakunnan kanssa: 18.9.2018

yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyöryhmässä: 10.10.2018

#### **Laatutavoitteet Espoossa:**

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Yhtenäiset ohjauksen toimintamallit jokaisessa peruskoulussa
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

## Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

### Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun opettajia sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

### Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

### Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- Koulusihteerin on hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukynteihin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Koulusihteerin riittävä koulutus ohjaukseen liittyvien asioiden hoidosta ja hallinnollisten järjestelmien käytöstä. (Esimerkiksi oppilaaksihaku Wilmassa)

### Luokanopettajan / aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.

- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.

### **Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät**

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.

### **Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät**

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmytymistä.

### **Psykologin ohjaukselliset tehtävät**

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa, psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

### **Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät**

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.



## Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomioidut niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

<b>RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS</b>			
<b>Teema</b>	<b>Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?</b>	<b>Ketkä toteuttajina?</b>	<b>Mahdollisia tarkennuksia?</b>
<b>Laadukas ohjaus</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan</li> <li>Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen</li> </ul>	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut, koulunkäyntisopimukset)	luokanopettaja/ aineenopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Työvälineet ja niiden hallinta</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Wilma</li> <li>Oppimisympäristöt</li> <li>Primus/Kurre</li> </ul>	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	oppilaiden Wilman-käyttö 3. lk alkaen
	Fronter ja mahdollinen muu sähköinen oppimisympäristö on käytössä monen aineen opetuksessa.	Fronter-vastuuhenkilöt, opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>

	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. opiskelijoiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	Koulusihteeri	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

#### AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<b>Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.</li> <li>Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.</li> </ul>	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä.	luokanopettaja/ai- neenopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.	luokanopettaja, ai- neenopettaja, oppi- laanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, kerhotoiminta, Verso ym.)	kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.	

<b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------

## OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<b>Koko koulu ohjaa</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.</li> </ul>	Luokanopettaja, erityisopettaja ja aineenopettajat seuraavat oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukevat oppilaita koulun arjessa.	luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen.	Oppilashuollon asiantuntijat, luokanopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

## TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</li> <li>• Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.</li> <li>• Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan.</li> </ul>	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	luokanopettajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa oppimisessa, koulutuksessa ja myöhemmin työelämässä.	koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Muita koulukohtaisia erityishuomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

## KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<b>Ohjaus nivelvaiheissa</b>	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutuskasinfotilaisuus. 1. -luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut.	luokanopettajat rehtori erityisopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>



<ul style="list-style-type: none"> <li>Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa</li> <li>Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkouluun</li> </ul>	<p>Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.</p> <p>1.-luokkalaisia ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.</p> <p>Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.</p>	<p>luokanopettajat</p> <p>erityisopettajat</p> <p>aineenopettajat</p>	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.</p>	<p>luokanvalvojat,</p> <p>rehtori,</p> <p>aineenopettajat,</p> <p>oppilaanohjaaja,</p> <p>kummioppilaat</p>	<i>Kirjoita tähän</i>
	<p>Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen.</p> <p>Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen.</p> <p>6. luokkalaisten huoltajien käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.</p> <p>6. luokan oppilaille järjestetään yläkouluun tutustuminen.</p>	<p>luokanopettajat,</p> <p>aineenopettajat,</p> <p>erityisopettajat,</p> <p>oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt</p>	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Muita koulukohtaisia erityishuomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

### OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
-------	--	---------------------	---------------------------

<b>Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin</li> <li>Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa</li> </ul>	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaille ja huoltajille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin lähialueella.	luokanopettaja aineenopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
<b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

## TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<b>Työelämäyhteistyö, työelämä- tietous ja työelämään tutustu- minen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä</li> </ul>	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	

<ul style="list-style-type: none"> <li>Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä</li> </ul>			
<b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

### VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<b>Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena</b>	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaukset ja keskustelut.	koko koulu	<i>Kirjoita tähän</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa</li> </ul>	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö</li> </ul>	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	luokanopettajat, oppilaskunnan ohjaajat, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille</li> </ul>	Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.	luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.	rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat	<i>Kirjoita tähän</i>

<p><b>Ohjauksesta tiedottaminen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa.</li> <li>• Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.</li> </ul>	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vanhempainillat</li> <li>- nettisivut</li> <li>- ohjauskeskustelut</li> <li>- Wilma –viestit ja tiedotteet</li> </ul>	<p>rehtori luokanopettaja</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
<p><b>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</b></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>